



### Къырал жумушла



## Кремльде Владимир Путинни Къабарты-Малкъарны Башчысы Казбек Коков бла тубешичю болгъангы



Тубешичю кезиунде регион социал-экономика айнууну юсюнден селешингенде эмда миллет проекте къылай толтурулгъанларына къаралганды. Анда бардырылгъан ушакъны басмалайбы.

**В.Путин:** Не бла къуандарыламысыз?  
**К.Коков:** Республиканы социал-экономика айнууну, миллет проекте къылай толтурулгъанларына юсюнден да билдирге оюем, эркин этегиз, Владимир Владимирович.

**В.Путин:** Айтыгъыз.  
**К.Коков:** Биринчиден, республиканы айнууну баш кърюмдирин билдирге онг бергенгиз ючюн къаралгъангы айтыгъз оюем. Арт жылда чыгъ турган тыйгъчлагъа да къырамай, Къабарты-Малкъар Республиканы экономикасы баш кърюмде жаны бла өсюмюн селеймейди.

**В.Путин:** Сизде ВРП өсүм барганын, промышленность эм молк производствогугъа да къошулганын документле къргозотп турадыла.

**К.Коков:** Сау болгъуз. Баш капиталгъа инвестициялары терегенде, алты айгъа ала 14 миллиард сомгъа жеткенди, неда 125,8 процентте өсгенди. Кесигиз белгилегенигизге, промышленность өсүм 103,8, эл молкда 105,6, къурулушта 113, ривизда сатуу-алууда 103,9 процент болгъанды. Саулай алганды, иги кърюмдөлдиде.

Туркимни айтса, беш жылгъа туристлени саны 2,2 кереге өсгенди эмда быйыл январь-август айлада да солурга келгенге азымайгандыла, 20 процент чакълы бирге кыйбейгенди. Сегиз айгъа а бир миллион адам жолгъа чыкканды республикамызны. Жылны ахырына деринде миллионга 400 минг къошулур деп турабыз.

Ичге эмда орта предпринимательлик бла кюрешгенде да къышта бардыла. Ала 113 минг чакълы болдыла. Ол а 2019 жылдан эсе 2,7 кереге кийдо. Кеслерине иш мажаргъаны саны артыкъда терк өседи – 66 минг адам.

Экономикамызны айнып барганына кеси факторларыны өсгенге да шагътайлыкъ этеди. 2017-2022 жылганы аласа, алты кеси факторларыны өсүмү 9,8 миллиард сом эдиле, 2022 жылны эселерине кере уа ала 18,2 миллиард сомгъа жеткенди. Быйыл да ол хал сакъланды. Биюгюнкоде кеси факторларыны 14 процент къошулганды. Ала 18 миллиарда жетерлерин сакъланды. Биржидиринде бюджетимизни 2017 жылдан бери тергесек, 2022 жылганы деринде 2022 миллиард сомгъа 70 миллиард 300 миллион сомгъа дерин кыйбейгенди. Кеси факторларыны өсгенге бизге кеп со-

циал жумушланы тамамларгъа себеплик этеди, ол санда социал тевлеуне бла байламлы жыйындарылгъан борчларыны мажаргъа да. Андан сора да арт юч жылны ичинде бюджет бөлүмде урунганланы иш хакъларына жыл сайын 10 процент къошаргъа къолубуздан келгенди. Ол а адамларыбызны факторларыны кетюрюрге себеплик этгенди. Мында да арт юч жылда өсүм өскенди.

2023 жылны алты айында уа ол өсүм 115,7 процентни тутарды. Юч жылганы саны 24,2 проценттен 16,4 процентте тошгенди. Башка бөлүмдө иш хакъларына, быйыл 1 сентябрде 1800 оқуу жери бла юч школ ачылганды. Беш жылгъа уа 5100 оқуучугъа тогузу школ, 3500 сабийге 55 садик ишленгенди. Биюгюнкоде 10 минг оқуучугъа 16 школну къурулушлары бара турарды.

Дагъыда айтыргъым: тынгылы ремонт этиюю программасына кере да ишбиз къыста барды. Ол программа ючюн сау болгъуз. Анга кере биринчи сентябрде 64 школну жаңыртп башгъанбыз эмда 31 минг оқуучу талландырылгъан мектепке баргандыла. 2022 жылгъа деринде 68 минг сабий оқууркъ 148 школгъа тынгылы ремонт этергеди мурабыз. Быйлада Россияны Жаркъыландыруу министрствосундан, министрни (Сергей Шойгу) кесинден улуу болушукъ этилгенин белгилерге оюем.

Биюгюнкоде устанланы иш хакъларына экин эс бурганбызны да айтмай болалмаймы, Владимир Владимирович. Арт эки жылны ичинде ол жаны чакълы болдыла. Ол а 2019 жылдан эсе 2,7 кереге өсгенди. Кеслерине иш мажаргъаны саны артыкъда терк өседи – 66 минг адам.

Экономикамызны айнып барганына кеси факторларыны өсгенге да шагътайлыкъ этеди. 2017-2022 жылганы аласа, алты кеси факторларыны өсүмү 9,8 миллиард сом эдиле, 2022 жылны эселерине кере уа ала 18,2 миллиард сомгъа жеткенди. Быйыл да ол хал сакъланды. Биюгюнкоде кеси факторларыны 14 процент къошулганды. Ала 18 миллиарда жетерлерин сакъланды. Биржидиринде бюджетимизни 2017 жылдан бери тергесек, 2022 жылганы деринде 2022 миллиард сомгъа 70 миллиард 300 миллион сомгъа дерин кыйбейгенди. Кеси факторларыны өсгенге бизге кеп со-

**В.Путин:** Сизде устанланы иш хакълары экономикада орталыкъ айлукъдан кыйбеймизди?  
**К.Коков:** Хау, эки мингге кеп чыганды. Ол биюгюнкоде 40 минди, экономикада уа 38 минден аз асланды.

Саулык сакъланда да, биринчи болушукъ берген бөлүмю жаңгыртуу программасына кере 16 объекте ремонт этилгенди, 13-сую уа жаңгырыла турадыла. Андан сора да, Нальчикде 250 орудукъ болушукъ реконструкцияны 500 адамны жумушун тындырышкъ поликлиниканы къурулушлары бара турардыла. Аланы 2024 жылны ахырына

бошаргъа умут этебиз.

Терк болушукъ берген службаны автотаркы да жаңгыртанды. Аны 75 автомашинасы барды. Медицина оборудованинда да эки миллиард 600 миллион сом багъасы алынганды.

Быйлада Сизни оюнугъуз бла медиклеге этилген экин тевлеуени эмда социал тевлеуени юсеринден айттыгъз эрим. Къабарты-Малкъарда аллай болушукъ ахча беш минг адамгъа берилди. Аны ючюн медицинада ишленген Сизге бек къарыдыла. Биз а аланы санын өсдюруге, республиканы бюджеттен 1500-шер сом тейлейбиз.

Медицианы юсюнден айтканда, биз 2019 жылдан бери ыгъотары болгъанланы дарманла бла жалчытугъуз бөлүмдөгү ачканы беш кереге кыйбейтениз. Биюгюнкоде ол 900 миллион сомдан асланды. Ол а, къайтарып айтма, кеси факторларыбыз өсгенлерини хакъларында болганды.

Физкультура эм спорт жагы бла да 2019 жылдан бери 11 физкультурна-саулуландыруу комплекси ишленгенди. Аладан төртөөсүндө бассейнле бардыла, биринде уа уллу спорт зиринде оқуу бардырыгъа болушукъ 50-метрлик бассейн. Алагъа дагъыда 46 спорт майданын, төрт футбол майданын, шолкада 74 спорт залны къошаргъа тийишлиди.

Биз спортуларыбызны бла тренерлерибизни да унутмайбыз, алгана не жаны бла да себеплик этерге кюрешебиз. 2021 жылны 23 августунда тренерлени къошакъ билим берген устанланы санына къошанбыз, ол а аланы иш хакълары кетюрюрге онг бергенди.

Маданият жагы бла да республикада биюгюнкоде сегиз объект ишленгенди, 32-си жаңгыртылганды. Сиз этген онуну хакъларында Нальчикде улуу маданият араны къурулуш бардыла. Анда тынгылы концерт зал, хурерли жаш тевлеге чыгармачы майдан, музей комплекси да болушукъ. Келишимге кере битү ишле 2024 жылны ахырына бошальмыкъ. Бу бөлүмю ахча бла жалчытуу да игилендиргенди, чыгармачы коллективге, маданият бөлүмде ишленгенге грант болушукъну кыйбейтениз. Биринчи аугусттан а иш хакъларына да 10 процентте кыйбегенбиз.

Ахыры 2-чи бетдеди.

### Экономика

## Банк карточкалары хайырланганла асламдыла

Къабарты-Малкъарда жаш инсандарыбызны биринчи жарымында аберти сатып алгана неда жумушла ючюн тевлеунде, банк карточкалары 24,5 миллион кере хайырлангандыла. Озган жылы бу кезиунде бла тенгештиргенде, ол 7,5 процентте кийдо. Ахча бла тергенде уа, 20,6

миллиард сомгъа жеткенди. Къабарты-Малкъарда жаш инсандарыбызны биринчи жарымында аберти сатып алгана неда жумушла ючюн тевлеунде, банк карточкалары 24,5 миллион кере хайырлангандыла. Озган жылы бу кезиунде бла тенгештиргенде, ол 7,5 процентте кийдо. Ахча бла тергенде уа, 20,6

ты процентте кыйбейп, бир миллиондан артыкъ оқууна болганды. Эквайринг оборудованыны өлчөмү да он процент къошанды. Сөз ючюн, саулай къырада орта кърюмдө жети процентте жеткенди.

УПАШЛАНЫ Мурат.

### Эл молк

## Жемшолгуде – бай турлик

Къабарты-Малкъарда жемшолгуде эмда нанькъладан 415 минг тонна жыйылганды. Экинчилерини өлчөмү беш минг тоннадан артыкъ болады, деп белгилегенди регионун Эл молк министрствосундан.

Алай шөндө иш эттда да барды: бахчаларда асламсысында атылганы жемшолгуде. Бир кесегин жеринде оқууна сатадыла, къызганын а къышга сакъларгъа тийишли жерлерге ашырадыла. Алада уа кеп къалмай эки жок минг тонна продукция тутаргъа болушукъна саманай тергенде.

## Жашил къудоргогъа – бойкъ багъа

Быйыл жашил къудоргоду өсдюргендери арасында Качествону белгисине къыйсылары тийишли болгъанларын Роскачествода тохтайдырылганды. Къабарты-Малкъардан «Жашил компания» ООО аллай эки сертификат къолуп болганды. Республиканы Эл молк министрствосундан билдиргендерине кере, аны «Алты сотка» ат бла чыгаргъыргъан продукциясы айырмалды, ичинде

## Көсөмле жемшолгуде

Жылны алындан бери алып тергенде, республикада 145,8 минг тонна кетег жыйылганды. Ол ачыкъ жерлерде өсгенди. Теплицада угуы. Озган жылы бу кезиунде уа тенгештиргенде, эл молк организацияла, элчиле, предпринимательде аны кыйбейтениз. ОО аллай эки сертификат къолуп болганды. Республиканы Эл молк министрствосундан билдиргендерине кере, аны «Алты сотка» ат бла чыгаргъыргъан продукциясы айырмалды, ичинде

ОМАРЛАНЫ Мурат хазырлаганды.

### Саулык

## Дагъыда бир поликлиника жаңгыртыла

Бу кюнлөде «Саулык» миллет проекте эм «Саулык сакъланда бөлүмю биринчи эвеносун игилендириу» регион программасына кере Нальчикде спорт-болушукъ бөлүмдөгү поликлиникагъа тынгылы ремонт этиле турарды. Специалистле ююю башында къанжаларын жаңгыртуу бошандыла.

Энди тох чыбыкъла таркылап, инженер коммуникацияларын эм жылуу берген системасын жаңгыртп кюрешедиле. Ызы бла ич программасына кере Нальчикде спорт-болушукъ бөлүмдөгү поликлиникагъа тынгылы ремонт этиле турарды. Специалистле ююю башында къанжаларын жаңгыртуу бошандыла.

Планига кере медицина учуредие сменгъа 500 адамгъа къаргъа къолундан келеди. Биюгюнкоде аны устаногна 7680 чакълы гиче саюуз киреди. Алагъа замананда эл тийишли болушукъ тапдырына бар мадар этиледи.

МАГОМЕТЛАНЫ Сулейман.

### Жетишим

## Терт төпсеулерине да – саузгала

Бу кюнлөде Кисловодск шахарда «Звезды России» Битурейсов конкурс бардырылганды. Анга Электкуланы Нюрумхамат бла

реография» номинацияда төрт төпсеу къргозгенди. Жюрию оюмуна кере, ол төрт төпсеу да алчы жерлерге тийишли болгъандыла. Ан-



ТАППАСХАНЛАНЫ Аминат.

## «Ырысхы-техника онгла, багъыу амалла да игилендирилегиде»

Россияны саулык сакъландыруу министри Михаил Мурашко Къабарты-Малкъарны медицина учуредияларыны болушукъна бла шагътайлыкъ эткенди. Федерал министр КъМР-ни Башчысы Казбек Коков бла бирге Перинатал арада. Республикасы сабий кеп функциялы арада, КъМР-ни медицина регион арасында, Катастрофаланы медицинасыны бла терк медицина болушукъ берген арада болгандыла.



Аны алында уа Михаил Мурашко бла Казбек Коков районларына ара болницаларына онеки терк медицина болушукъ этген машина бергенди. Ала машина, алада салынган оборудованине бла шагътайлыкъ эткенди. Онугъай, Михаил Мурашко машиналардан бирини руль артына, Казбек Коков а аны къатына олтуруп, жюрюктю оқууна къргенди.

Биюгюнкоде Россияда терк медицина болушукъ берген службаны машиналарын жаңгыртуу жагы бла программа толтурулды, – дегенди Михаил Мурашко журналистлерге. – Жылны алындан бери къыралны регионларында да службаны кереклерине 2204 жаңгы машина бергенди. Къабарты-Малкъарда уа регионну

васть органлары бла бирге саузулагъа терк медицина болушукъ берген система жаңгыртылады, ол санда стационарлада да, Сёзге, сабий клиникалы болушукъна дада примивный тынгылы тапандырылганды, шөндө анга керекли оборудованиа келтирилгенди. Ары жетдирилген сабийчиликте терк эл тийишли болушукъ берген медицина бөлүмдөгү билимлерин

каны саулык сакъландыруу этилген себеплик ючюн ыразылыгын айтканды. «Миллет проектинде чеклеринде, экинчи кезиле программалары болушукълары бла да хал игилендирилгенди. Ол санда онкология араны къурулушун жаңгыртуу жагы бла башламдыкъ этилгенди. Биюгюн РД-ни Саулык сакъландыруу министрствосундан республикагъа медиклене улуу къаууму келгенди да, алагъа барысына да ыразылыгъымы айтыргъа оюем. Ала этген методика болушукъ саулык сакъландыруу болушукъ игилендириуге бурулуладу» – дегенди республиканы ончусу.

Ызы бла Михаил Мурашко бла Казбек Коков жетишимле болурган медиклеге къырал саузгала бергенди. Андан сора журналистлени сорууларына жууапла бере, Михаил Мурашко къыралны регионларында, Къабарты-Малкъарда да саулык сакъландыруу системаны игилендириу мадарла тили толтурулганын белгилегенди. Учуредияларыны ырысхы-техника базалары жаңгыртылгандыла бла бирге, азындюню технологияла, багъыушукъ жагы амаллары, хайырлы дарманна синдирдилегиде.

Ахыры 2-чи бетдеди.

### Жыйыныу

Къабарты-Малкъарны Ветеринария управленийыны келечилери кеп болмай КММКАУ-гъа барлы, анда ветеринар медицина эмда биология факультетини 4 эм 5 курсларыны оқуучулары бла тохшегенди.

Магъанала эмда жумушлы ишни тамамлайдыла

2 бет



Ана ишине, тауду берекетини да байрамга

### Фестиваль

Эз тилини бла маданиятыны айнытугъа, сакъланды да атыла, «Ана тилим – жаным-тилим, мени дунам!» деген эришну экин иш кесекден бери республика дарожагы фестивалы бардырылады.

3 бет



Къазимни назмулары энтта эшитилгенди

### Аабият оқуула

Октябрь – бизге энчида – бу айда Мечлианы Казим хажжи тууганды. Ол апатан шарт бла байламлы республикада Мечлианы Казимге атылган тубешичю, эришнуле, оқуула, къримчюле бардырылады.

4 бет





Адабият оқуула

Кязимни назмулары энтта эшитилгендиге

Октябрь бизге энчида – бу айда малкяр халкыны бек сыйла адымы, аксылман поэти, философ Мечиланы Кязим хажи тууганды. Ол аспама шарт бла байлалы республикада Мечиланы Кязимге аспама тобуштур, артисту, окутула, кёрмөчө барды. Аны бла байлалы сабиле клденжазмала жаздыла, кюл ише ээдиле, сурат ишлеуде хуслерини кёргозгөдиле.

Малкяр халкыны политика репрес-сиялары кезилеринде жооптуулары атылган мемориалда Кязимни республикалы окутулары юн кезуу бла бардыла – октябрьде хар шабат юн. Улуу паттерибизни аксылман оюмла-рань эсе туурча, проекти таракы, жамаут адымы. «Кыасынга жаз атлам» аты маданий фондуну жа-матасы Тегулуаны Хадиде башлаган эди иги көсөк жыл мындан алгач. Насыпа, бюгонюнде ол кюн ала барды.

Халкыбызны сайты ойкочу респу-бликаны шахар, район школларын-да келгендиге жашчыкыла бла кыз-чыкыла. Ала назмула айтаңдыла, кыр-кыраңдыла, тегеспендиге, жюриге сурат ишлерин, клденжазмаларын, эсерлерин, Кязимге апап таңгыан на-змуларын келтиргендиге.

Мемориалда аны директору Теммо-ланы Фаризат ол окутулары бар-дырганлы онбеш жыл болуп келери, алай а ары жыл сайын сабиле, устазла да эрикменгер жюригоде эм бу окутулары төргө атип койгондыла. Ала ары кылай ойкочу келгендиге а сабилени тизгинликеринден, аны, орус, башка миллетлени да тилеринде шатык назму айтаңларын да аңгы-ларга болуусу.

Конкурса келгендиге алпарында Фаризат Ибрагимовна сөлөшгөди. Ол, Кязимни малкяр халкыга ма-гъанасы айта. Куулийланы Кыасынны, Остарланы Керимни да сөгөңгөндиге. Алай бла бирде бирге бек келген кы-дам кыраңдышыкты магъанасын аңгылатканды.

Эришюню кезилеринде журюге белгилчи жазуучу, журналист Османланы Хайса тамталгыч этгенди. Аны ишине Нальчик шахары жер-жерли администрациясыны Билим



Бериу департаментини баш специали-сти, методист Пудмила Тишишова, К.М.К.У.н Отарланы Керим аты маданий арасыны келечиси Тобей-ланы Светлана, назмуу Мусуланы Сакинат, Кыабарты-Малкярды Жазу-учуларыны оқудуу ичкиси Бечелланы Сакинат кытаышканды. Османланы Хайса, ары келген са-

бийлерге Кязим хажины бизни халкы-бызга, сурат дунитга да не магъа-анасы болгонганы айтып, аны шарк дунияны ортегилеи поттери Низами, Саади бла телештиргендиги. Сөзгөс, журю кыйын болумга «түшгөндү» – игилени ичинде бек игилени айтыптан тынч туй-кюдо. Алай а жылдан-жылга улуу

поэзияны шувулары клден-көп тала барганы журюге иргендиге артыкча куюандыргананды.

Бу жол бек ий хазырлангыл келгендиге араларында Чегем шахары 3-чю номерли, Нальчикни 2-чи ли-цейини, 13-чю, 29-чю гимназиялары, «Радуга» гимназияны, 52-чи про-гимназияны, 5-чи, 4-чю, 9-чю, 15-чи, 18-чи, 26-чы, 31-чи, 33-чю номерли школларыны окутулары бардыла.

Тепсел бир неча окуучу кую-андыргананды, ол санда 33-чю номерли школдан Токмукуланы Джа-мил ала Медина Гедуде да, Жыр-ла а 29-чю гимназиядан Хочуланы Ясин, 32-чи школдан Куюконланы Амалия, 33-чю номерли школдан Борчанланы Кязим, 23-чю номерли школдан Собанчыланы Камил, 26-чы номерли школдан Камил Маргуше-ва аярмалы болгондыла. Кязимни назмуларына макым тагыыл, аны эстрадада аруу жылганы кыз-ларчыбыз, жашларчыбыз да бардыла болгондугу.

13-чю гимназиядан Дана Кали-батова, 17-чи номерли школдан Хуболланы Фарид, 20-чы номерли школдан Темирлан Гунашчыр бла Бичиланы Салима кесери жазган назмулары, 33-чю школдан Аппола-ны Ахмат а аны Рахиланы Дина жазганланы окуганды.

Теммоланы Фаризат, Османланы Хайса, журюни башка келечиле-ри да, малкяр, башка миллетден да болуп, Мечиланы Кязимни сайын кетирюп, заманларын кызганмай, шаардан умай, башка тау алледен да ары келген ата-аналарга, устаз-ларга, сабилени барысына да ыспас эткендиге. Сабиле уа, ол тобушуну клдендирип, эришю школдин андан ары бийик кетирюмюккө бардыргандыла. Бу жол да ары келгенден бек игилери хорамлы кызыларыны не сөз. Ала мактау кызыгытты болуучусу, жыны аыкында куюанчыла жалда алыкы-дыла.

МУСКАЛЛАНЫ САКИНАТ. СУРАТДА: (башында) Хаджиданы Болат Саида Мальбахова, Умар Назаров.

Жангычылык

Интернетте – газетибизни энчи бетини

Бу конюнде Интернетте ВКонтakte социал сеткеде газетибизни энчи бетини ишлетип тегиргендиге. «Газета Заман» деген бетде басмада чыккыган матери-алланы бла редакцины та-рыкандан көп жаңгы шартла табарга болуусуна. Анда коллективибизни харкюнлук жашуудан билдирюлде да басмаланырыкыдыла. Газет-ни чыгарыу кылай этген-ни, аны кызыкча тошкорку ий кылай кургаланганы юсеринден да айтырыкты-быз, кёргозторюккөс.

Быйкыны ичинде социал сеткеде бизге жазылганы-ны саны 200-го жете келеди. Сизни да, сабилегириниз да аланы кабуумуна куюшулур-га чакырабыз. Ата-анала, устазла, юй-ретимчеле журюли, франку-му сабилени юсеринден билдирогисиз да, ыразы эте-рикисиз. Жаш телю не жаны бла да тамблагы конюбоз болганы себелени, аны бла ишлеуно магъаналыгга санабыз. Дагыда колпоно юйорлени, кеп сабилени юсеринден билдирогисиз да,

иги болуукчу. Кыачан да юйор болганды миллетни тутуручу, аны себелли хар ашыкылгыла да аны бла байлалмагыла деп, оюм этебиз. Жазылыгыз, келгиз, багылы окуучула. Не зам-манда да редакцины аши-кери сизге ачыкыдыла. Жуук заманда Телеграм-да да энчи канал кыуар му-ратчылыз. Аны юсонден да газетибизде билдирюккөс.

ТАПАСХАНЛАНЫ АМИНАТ.

Росгардия

Акъ зурнукланы конюне жоралап



Росгардияны Шимал-Кавказ округда асер-лери «Акъ зурнукл». Эседе туту... акцины бардыргычыла. Ол Акъ зурнукланы конюне – урулда мамырыкчы, эркилик ючюн жан домствону класстарны курсантыла да кёр-гендиге. Ала кёге акъ шарла жибргендиге.

Роберт Рождественскийни «Реквием» поэма-ларында конюлени окугандыла. Ала журтуу эркилик ючюн жазган берган жиптлени журметин жаш телю кымылдылуаны бла вер-гомстону класстарны курсантыла да кёр-гендиге. Ала кёге акъ шарла жибргендиге.

Эседе туту жулушуга Шимал-Кавказ фе-дерал округну бир регионлары да кыаыш-хандыла.

Регимчода табылгач бу тарх магъаналы эсертелмени тийрелеринде гвардиячыла

ТИКАЛАНЫ ФАТИМА жазыргананды.

Спорт

Хасанланы Муратны кезулю хорлары

Краснодарда кыташ единокор-стволардан «Аса Young Eagles 41» деген ат бла эришю бардырыл-ганды. Анда судьялары бирча оюну этюлерни бла бизни республикадан Хасанланы Мурат хорлаганды. Мурат профессионал спортчу-ду, эркин тутушудан Россияни спортуну устасыды, дагыда аскер самбода, кюл туйошуда, аскер кюл туйошуда, грепплинде бла ММА да жетишилери бла белги-ли. Эришюлеге кыташыл 2016 жылда башлаганды. АСА, FNG, ТКФС лигаларда сермешгенди, 2018 жылда, Ирандан аны дери бир кере да кытырмаганы Фаршид Коудланы хорлап, чөлмюк аты-кырулаганды. Бюгонюккө ол кесини ауурлугунда эм кючлөгө саналады, энчи рекорд – 7.0.



Хасанланы Муратны кезулю хорлары «Атылганы» Эндрий-ланы Ибрагим, Эркинланы Тимур, Аслан Кишев, Арсен Мовов эм башкала кытхандыла. Кюмоюн эм докмак майдалла алганыны санына Остарланы Солтан, Алийланы Ибрафил, Тамарланы Берсе-ков, Сергей Новик, Асан Уру-мов, дагыда тапал дзюдочу киргендиге. Алага Спорт министрствону грамоталары, майдаллары эм сауыгалары берилгендиге.

ХАБИБУЛЛАХЛАНЫ Зульфия.

Ниетлерин, усталыкларын да кёргозгөндиге

«Кыабарты-Малкярда тер-роризми бла экстремизми жолларын кесиге» деген про-грамманы чегинде – «Спорт терроргга кыажууду» деген чакырыу бла Нальчикке дзю-додон республиканы эришю бардырылганды. Анда реги-он спорт школларын да жаш спортчула кыташкандыла.



«Кыабарты-Малкярда тер-роризми бла экстремизми жолларын кесиге» деген про-грамманы чегинде – «Спорт терроргга кыажууду» деген чакырыу бла Нальчикке дзю-додон республиканы эришю бардырылганды. Анда реги-он спорт школларын да жаш спортчула кыташкандыла.

Прокуратура

Бушуну сылтаулары ачыкыланады

Нальчикте сабий терезе-ден жыгылганы сыл-тауларын сюзегер бирукч токташдырыды. Баланы ата-усу бла аны аксылбылык болмаганычы юйретуу жаны бла борчуларын кылай тол-турганына багъа берил-киди.

Надзор ведомстводо бу бу-шуну ишени сылтауларын токташдырыды. Баланы ата-усу бла аны аксылбылык болмаганычы юйретуу жаны бла борчуларын кылай тол-турганына багъа берил-киди.

РФ-ни Следствие комите-тини Нальчикке бөлөмю ти-туле бардырыды, ол кылай бардырылганын прокура-тура контрольга алганды, деп билдиргендиге бизге надзор ведомствону пресс-субжасындан.

К.М.Р-ни Маданийт министрствону, «КБР-Медиа» ГКУ-ну, К.М.Р-ни Журналисттерини союзу-ну, «Кабардино-Балкарск правда», «Адыгъ псалъа», «Заман», «Горняк», «Советскаа молодежь» газетини, «Литературнаа Кабардино-Балкария», «Ошмама», «Минги-Тар», «Сольхышко», «Нур», «Нур» журналлары редакциларыны, «Кыабарты-Малкяр» ВТК-ны, «КБР-инфо» информация агентствону, «Элбурс» кытап басманы коллективтери «Кабардино-Балкарск правда» газетини шеф-редактору КОМ.РЕВА Наталья Юрьевнага аныс КО.НАРЕВА Галина Владимировна өлгөнгө бушу этгенерин билдирди, кыйгасы сөз береди.

Башламчылык

Туризмни айнытыр муратда

Кыргалы мелигинде болгон жерге туризм инфраструктурага – са-наторийла, конюкк юйле бла курорта ишлеуде – этдюрюлюккөдө. Аны юсонден законпроектни правительстволу комис-сия кыабил кёргенди, деп билдиргеле республи-каны Курортта эм туризм министрствосунда.

Аңгыталгычыча, туризмни айнытыр ючюн жууалы организацияларга кыраяр жерлеге мелик этерге эркилик берилдик. Алай бла ала жер бла байлалы келешиле этерге болуукчу-ду, ол санда инвестиция жаны бла да, аны хук берал-кыдыла, кырулуш барган кезуде аны бла хайрланур-га он чыгарыды.

Жер кодексте тийишлилик-де, инвестора жерни хайыр-ланурга заявка жарашдыр-ганды, кадастр жумушланы тамамларга, анда ишлеуно нызамы торлентендиги, ары гак, оуу бургыла тартынуу, тазалау системасы орнатууно проекттин жазыларга эм башка жоруклары толту-рурга керекдиге. Жерледе индустрия объектини ишле-уно юсонден оюнуу жашуу журт кырулушуну айнытыр жаны бла правительстволу комиссия кыабил кёрюге тийишлиди.

«Туризм РФ» корпора-цияда белгилегенерича, бу башламчылыкны болуш-лугу бла туризм жаны бла эндиге дери болган об-ектени таппандырырга, жангыларын да ишлерге болуукчу. Аны баш мураты инвесторларга болушуду эм энчи ишли бизнесини да туризмни айнытырга себеп-лик этюдо.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.

Маданият

Кытапханала жангыргынадыла



К.М.Р-ни Маданият мини-стерствосунда билдирген-лерича, жыл башланганы «Кыабарты-Малкярда ма-даният» кыраяр програм-мага көре кытапханаланы фондларын жангыртуу эм байкалдырыу жаны бла улуу иш тамамланганды.

Мадарымлык



Кеси жерингде сатыу да фйдалы

Жылкыбайланы Марина Къазакстанны Целиноград районуну Отоуучу элин-ден бизни республикага 2004 жылда кытайханды. Май району Александров-ская станциясында тохта-ганды Жылкыбайланы юй-юрлери Мындагы элине темир туюккенде ишлейди. Чамы, оюнуу суйгөн кызы-ны эллие бек жаратдыла, ол аланы хар сурамларын толтурту турганы ючюн. Адамла излетген заттаны башка шахарладан кепти-рип, алычуланы сурамла-рын жалчытады. Иш кёлю Марина юйөн-де малла тутады, бахда ол вадюрмөгөн да жокчу. Кёчюночюлөккөн кытайхан малкярлыгыла Май району элирини буюн бек жарат-канды ушайды. Мында да, Къазакстанда, башка миллетлени келечилери бла жарашы жашайдыла. МАМАЙЛАНЫ Алий. СУРАТДА: алычуу Лилия Шыят бла Жылкыбайланы Марина.

Кыайгырыу

Солуганлагы ырахат болум кыуару

«Ростелеком» Огары Чирик кёплени тийре-не откисилени интернет ызыны тарканды эмди ачыкыла амалда. Алай бла кёлю тийрегенди конюкк юйюде цифралы телевидение ишлеп баш-лаганды. Дагыда интернет бла хай-ранурча Wi-Fi синдирген-диге. Битуу бу жумушланы хайрындан адалды сойоп келген солуу жерде сотовый телефон байламлык да кырулганчы.

Компания тамамлаган жумушланы уа журналисте кеслери кёргендиге. «Росте-лекомуну» К.М.Р-де бөлөмю-но башчысы Залим Хуштов республиканы аспалы ин-формация органдыны келечилери бла Огары Чирик кёплөдө тобеп, туристлеге талпыкчыга тамамланган жумушланы кёргозгөндиге.

Кыабарты-Малкярда туризм тиреткени бла бирге тийишли цифралы инфра-структура да кырулгында, ол санда шёндюо цифра-ны амалда да куюшулурга керекдиге. Алай бла туризм объектини даражалары бе-ди, конюкк юйюде, кесреле-де, солуу жерде адамлагы ачыш болуучу кырууладыла. Республиканы конюкккылары Кыабарты-Малкярды кылай солуучуларын ары сөзле бла эсерликке, дегенди Залим Хуштов.

Огары Чирик кёплөгөди конюккө Чевек районда ту-рист кластерин кыруу кыса-ны бла инвестиция проектин чекрлеринде ишлетилгени эсертирчанды. Былайда коню-кк юй бла бирге бир неча коттедж, чабакчыны юйор, ресторатор, кафе, спорт бла

УЧРЕДИТЕЛЬСЬЕ: БУ КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редактор КЪОНАКЪЛАНЫ Хасан  
РЕДАКЦИЈА: ТЕКУШАНЫ Хауа (баш редактору оубунсары), ЖАН УРАЗИЯНЫ Нажабат (баш редактору оубунсары), ТОКЪУШАЛАНЫ Бек (жууалы секретары), МУСУКАЛАНЫ Сакинат, ТИКАЛАНЫ Фатима, ТРАМЛАНЫ Зуура, УБАШАЛАНЫ Мурат.

ТЕЛЕФОНИА: Редактору пресшайы – 42-63-01. Баш редактору оубунсарлары – 42-38-21, 40-04-82. Жууалы секретары – 40-83-24. Секретары – 40-93-62, 40-83-24. РЕДАКЦИЈАНЫ БЕ.ТОМЛЕРИ: Понитка эм праюо – 42-24-02, 42-67-68. Экономика – 42-66-73. Кунтурга – 42-66-76. Социал ишле – 42-75-82, 40-59-18. Курортта, туризм эм спорт – 40-39-93, 42-66-71. Окуучула бла байламчыкыла жортоюу эм жазылау – 42-37-94. Эни корреспондент – 42-68-72. Операторла – 42-66-85, 40-28-97.

Редакция авторла бла кыагыт журюгетилди. Кюл жазыларга реуияны этмелди эм ала артка кытайргыларды. Газетде басмаданган материалла айтылган оюмла республиканы оюм бла кешимеке болуучула. Алай айтылган хар зат ючюн Россия Федерацияны Басманы юсонден законду тийриликке материаллары авторлары кеслери жууалыдыла. Редакция авторла андоо газет тизгинден (машипка бла жазылганы 5-6 бет) кюно аймады. Газет Сызваны, информация технологияны эмла асымак коммуникацияны ишлери жаны бла фотосурат (Ростелеком) К.М.Р-ни «Ростелеком» Кыабарты-Малкярда управленисыны 2016 жылда 19-августде регистрация этгендиге. Регистрация номер – ПН № ТУ07-00186. Индекс – П 5893

Газетини басмага «К.М.Р-Медиа» ГКУ-ну компьютер службасы жазар этгенди. Газет «Издательство Южный регион» ООО-ну типографиясыла басмагананды. Ставрополь кыш, Ессентуки ш, Никольский орам, 5а. Газетини нелерине тапшыруу ючюн К.М.Р-ни пошта сызыны фискал Управленисы жууалыды. Телефон: 76-01-21. Газетини рониягыга сатыу ючюн К.М.Р-ни «Ростелеком» жазар обществову жууалыды. Телефон: 42-69-34. Газетти гылыска юч керге чыгыла – кыргыс, орта, шабат конюнде.

Номерте графикте керге 19 00 сагытта кюл салында. 20 00 сагытта кюл салынган. ГАЗЕТНИНОМЕРИНИ ЧЫГАРГАНЫЛА: Моксыланы Зуура – дежурунй редактор. Кучукланы Сафият, Кетечиланы Зульфия – жууалы секретары оубунсарлары. Ахматланы Дюва (1-чи бет), Бийюкчуланы Жансина (2-чи бет), Зезаланы Лида (3-чю бет), Гелаланы Валентина (4-чю бет) – корректорла. Тиражи 1438 экз. Заказ № 2311. Багысы 10 сомду.

36000, Нальчик шахар, Ленин аты проспекти 5. электрон пошта: elbor\_50@mail.ru